

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код СДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Рішення № 522 від "03" 12 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» щодо створення умов для дистанційної торгівлі та детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства фінансів України від 06.09.2018 № 11110-11-10/23390.

За результатами розгляду проекту Закону та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект Закону розроблено з метою усунення законодавчих прогалин у застосуванні реєстраторів розрахункових операцій при дистанційній торгівлі та забезпечення розумного балансу інтересів держави, суб'єктів господарювання та покупців (споживачів) при отриманні товарів (послуг) та проведенні готівкових розрахунків поза стаціонарними пунктами продажу товарів (надання послуг), досягнення якої пропонується шляхом удосконалення нормативного регулювання питань застосування РРО та видачі розрахункових документів при дистанційній торгівлі.

Під час повторного розгляду проекту Закону, та супровідних до нього документів, з урахуванням раніше прийнятого ДРС Рішення № 221 від 21.05.2018 про відмову в погодженні проекту регуляторного акта (лист ДРС від 21.05.2018 № 4752/0/20-18) (далі – Рішення № 221), було встановлено, що більшість зауважень розробником не було належним чином враховано.

При цьому, додатково надані обґрунтування, надані листом Міністерства фінансів України разом із другим поданням на погодження проекту Закону, не дозволяють встановити відповідність запропонованого регулювання принципам державної регуляторної політики, а також не спростовують зауваження ДРС, надані у вищезгаданому Рішенні № 221.

Також, беручи до уваги результати робочої зустрічі від 06.06.2018, проведеної в ДРС, за участі представників, зокрема Міністерства фінансів України, щодо обговорення питання встановлення дієвого механізму стимулювання покупців (споживачів) в отриманні розрахункових документів при придбанні товарів (послуг) високого цінового сегмента, встановлено, що попри узгоджену необхідність доопрацювання проекту Закону, його повторно подана редакція не відрізняється від раніше наданого до ДРС.

Враховуючи виявлені обставини, ДРС листом від 05.10.2018 № 9906/0/20-18, інформувала Мінфін про об'єктивну необхідність у проведенні повторної наради, ініційованої ДРС, за результатами якої буде прийнято остаточне рішення щодо проекту Закону, а також залучення до обговорення широкого кола представників підприємницької спільноти, в тому числі суб'єктів господарювання малого підприємництва.

Слід зазначити, що додаткових обґрунтувань також не було виявлено ДРС і під час взяття участі у нараді при Міністерстві фінансів України від 16.11.2018 з представниками розробника, Державної фіскальної служби України, Національного банку України, окремих асоціацій та профільних експертів, які безпосередньо входили до робочої групи, яка займалась підготовкою запропонованих проектом Закону ініціатив.

Водночас, за позицією ДРС, необхідність проведення широкого громадського обговорення, поданої на повторне погодження остаточної редакції проекту Закону, обумовлена насамперед тим фактом, що на адресу ДРС надійшли звернення від представників зацікавлених суб'єктів господарювання як щодо підтримки запропонованих цим проектом акта законодавчих змін, так і з приводу висловлення зауважень до оприлюдненої редакції законопроекту, що підтверджує той факт, що єдиної спільної позиції відповідного бізнес-середовища щодо ефективності та дієвості запропонованого проектом Закону регулювання – не було досягнуто.

Так, з метою прийняття виваженого рішення щодо проекту Закону, 30.11.2018 ДРС було ініційовано проведення круглого столу для підприємницької спільноти, та за участі представника Міністерства фінансів України, як розробника зазначеного проекту акта.

Під час обговорення було встановлено факт негативного сприйняття безпосередньо представниками малого підприємництва, запропонованих проектом Закону, новацій насамперед в частині намагань за рахунок прийняття проекту Закону збільшити кількість перевірок за легальними суб'єктами господарювання стосовно дотримання ними законодавства у сфері застосуванням реєстраторів розрахункових операцій, та нормативно закріпити можливість залучення споживачів товарів (робіт, послуг) до нагляду за виконанням суб'єктами господарювання вимог податкового законодавства, прозорості розрахунків в сфері торгівлі і послуг тощо. При цьому, Міністерством фінансів України на низку питань від представників малого підприємництва не було надано пояснень та відповідей щодо механізму дії запропонованого проектом Закону регулювання

Водночас, відкритим залишається питання щодо можливості досягнення цілей державного регулювання, задекларованих у Розділі II Аналізу регуляторного впливу, в частині детінізації сфери обігу товарів та готівкових коштів в роздрібній торгівлі за рахунок накладення штрафних санкцій на легальних суб'єктів господарювання на яких поширюються вимоги цього проекту регуляторного акта, адже аналізуючи розрахунки надані розробником у супровідних документах, очікуваним результатом від впровадження в дію положень проекту Закону на практиці буде застосування до 54 суб'єктів великих і середніх суб'єктів підприємництва штрафних санкцій на суму 91 746 грн, а до 9300 суб'єктів малого підприємництва – на суму 15 800 700 грн.

Загалом, негативне сприйняття пропозицій, визначених проектом Закону, є наслідком того, що наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту Закону не є інформативним та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

До того ж, про недостатність інформації та недоведену відповідність проекту Закону принципам державної регуляторної політики ДРС було наголошено у Рішенні № 221.

Так, під час формування Аналізу регуляторного впливу до проекту Закону не встановлено причинно-наслідкового зв'язку між рівнем розвитку тіньової економіки в Україні, відсутністю дієвого механізму контролю за обігом товарів та обсягів доходів суб'єктів, які застосовують систему спрощеного оподаткування і запропонованого проектом Закону способу вирішення виявлених розробником проблем, не доведено вибір оптимального альтернативного способу, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, а також не доведено забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Також, проектом Закону встановлюється ризик збільшення кількості перевірок суб'єктів господарювання на предмет дотримання ними вимог законодавства у сфері застосування реєстраторів розрахункових операцій. Так, проектом Закону передбачається внесення змін до Податкового кодексу України в частині розширення підстав для проведення фактичної перевірки, а також встановлення норм, що «Контролюючий орган має право провести фактичну перевірку дотримання платником податків законодавства щодо здійснення розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності патентів, ліцензій та інших документів, контроль за наявністю яких покладено на контролюючі органи, за період не більше 1095 днів до дати початку проведення такої перевірки, визначеної відповідно до цього Кодексу.»

Крім цього, розробником не доведено ефективність практичного застосування механізму державного регулювання, запропонованого проектом Закону, оскільки існує ризик виникнення різнопланових ситуацій під час опрацювання контролюючим органом звернень споживачів на повернення суми коштів куплених товарів (наданих послуг), при настанні яких існує ймовірність, зокрема:

– збільшення фактичних перевірок контролюючих органів, адже звернення покупців щодо виявлять порушення при придбанні товарів чи послуг, можуть подаватися в тому числі по відношенню до конкуруючих суб'єктів господарювання або з урахуванням особистісного негативного ставлення до діяльності певного підприємця;

– встановлення суб'єктивного підходу до можливості проведення фактичної перевірки контролюючим органом суб'єктів господарювання по відношенню до яких було отримано звернення щодо порушення умов продажу товарів (послуг);

– неможливість встановлення контролюючим органом факту купівлі товарів (послуг) особою, яка подала заяву на повернення суми купленої вартості товару (отриманої послуги), оскільки:

- особою може бути використано знайдений чек або залишений у магазині відповідного суб'єкта господарювання;
- при проведенні розрахунків готівкою у чеку не вказується інформація про покупця, на прикладі тієї, яка вказується при проведенні безготівкових розрахунків за допомогою банківської картки, тощо

Поряд з іншим, проектом Закону передбачається застосування при реалізації товарів дистанційним способом з доставкою засобами продавця та проведенням розрахунків поза місцезнаходженням господарської одиниці продавця виключно через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій.

При цьому, проектом Закону не передбачено можливості застосування продавцем новітніх моделей програмно-технічних засобів для здійснення розрахункових операцій, можливість застосування яких передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2018 року № 472 «Про реалізацію експериментального проекту щодо реєстрації та експлуатації новітніх моделей програмних та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій».

Крім того, розробником не доведено доцільність та ефективність запровадження механізму компенсації вартості покупки споживачам, які виявлять порушення при придбанні товарів чи послуг вартістю понад 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, саме на запропонованому проектом Закону рівні вартості товарів, а також шляхом відкриття окремого рахунку в банку безпосередньо покупцем цього товару та відповідно подальше обслуговування цього рахунку, що є потенційно не вигідним для такої особи та затратним фактором, що, в свою чергу, може бути головною причиною не використання покупцем наданого йому права на відповідну компенсацію.

Зважаючи на вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, з урахуванням додатково наданих матеріалів, встановлено, що проект акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, прозорості та врахування громадської думки, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами).

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» щодо створення умов для дистанційної торгівлі та детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Ксенія ЛЯПІНА